

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Ostrava – Slezská Ostrava, Hladnovská 35

Hladnovská 35, 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava

Identifikátor školy: 600 017 494

Termín konání inspekce: 5. – 8. říjen 2004

Čj.:	n41394/04-5151
Signatura:	on6zy510

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Ostrava-Slezská Ostrava, Hladnovská 35 sdružuje gymnázium s kapacitou 530 žáků a školní jídelnu s kapacitou 300 jídel. Ve školním roce 2004/2005 školu navštěvuje 486 žáků v 16 třídách. Zřizovatelem je Moravskoslezský kraj, škola je příspěvkovou organizací.

Studijní obory jsou:

1. 79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné, délka studia 4 roky
2. 79-41-K/610 Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce, vyučovací jazyk český a španělský, délka studia 6 let
3. 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné, délka studia 8 let

Od roku 1996 má gymnázium statut fakultní školy Ostravské univerzity - Pedagogické fakulty.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovedních a přírodovědných předmětech ve všech vyučovaných oborech.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací proces zajišťuje ve škole třicet pět pedagogických pracovníků, většina absolvovala vysokoškolské vzdělání pro tento typ školy. Jedna vyučující anglického a ruského jazyka má vzdělání pro výuku na základní škole. Jeden vyučující anglického jazyka nedoložil nostrifikaci zahraničních dokladů o vzdělání.

Skladba úvazků vhodně koresponduje s aprobacemi pedagogických pracovníků a příznivě podporuje věcnou i didaktickou správnost výuky hodnocených předmětů.

Činnost výchovného poradenství zajišťuje po dobu mateřské dovolené od 1. září 2004 vyučující, která neabsolvovala požadované vzdělání výchovných poradců.

Dlouhodobá nemoc jedné vyučující v loňském školním roce nebyla z hlediska personálního zabezpečení výuky řešena, docházelo k častému rušení hodin, což mělo negativní vliv na množství probraného učiva v předmětu dějepis. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ani v letošním školním roce není v případě nepřítomnosti učitelů využito suplování jinými vyučujícími. V některých třídách odpadlo i pět hodin v jednom týdnu, např. v maturitním čtvrtém ročníku.

Statutární zástupkyně ředitele řídí školu na základě sdělení vedoucího odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v plném rozsahu od 1. února 2004 do doby jmenování ředitele na základě konkurzního řízení. Systém a metody řízení školy i pedagogických pracovníků jsou tedy provizorní.

Plán kontrolní a hospitační činnosti je vypracován, ale není realizován. V loňském školním roce se uskutečnily pouze dvě hospitace. Kontrola dokumentace byla ve školním roce 2003/2004 provedena jednou. Kontrola plnění učebních osnov nebyla prováděna. Učební osnovy v dějepisu v kvartě nebyly splněny a do doby inspekce nebyla přijata opatření k nápravě.

Z přehledů o dalším vzdělávání učitelů je patrná pravidelná účast učitelů hodnocených předmětů na vzdělávacích akcích.

Pro školní rok 2004/2005 je vytvořen organizační řád, jeho součástí je i organizační struktura. Tento organizační řád je funkční. Přenos informací uvnitř školy je zajištěn formou nástěnky.

Předmětové komise ve škole jsou vytvořeny, hlavní náplní práce je materiální zabezpečení výuky a příprava maturitních otázek, v menší míře se zabývají plněním učebních osnov.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou celkově dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je v prostorách na ulici Hladnovská od roku 1985 a je bezbariérová. K výuce slouží hlavní budova školy, tělocvična a sportovní areál. Prostorové podmínky odpovídají potřebám výchovně-vzdělávací činnosti školy i počtu žáků. Gymnázium disponuje 29 učebnami, z toho 15 odbornými (např. pro výuku cizích jazyků, výpočetní techniky, společenských věd i přírodních věd, výtvarné výchovy – keramická pec). Většina učeben je vybavena televizními přijímači, videem, popř. DVD přehrávačem. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k internetu. Knihovna obsahuje 12 000 svazků beletrie i odborné literatury.

Učebny jsou zařízeny starším nábytkem, jejich estetická úroveň je rozdílná.

Materiální zázemí umožňuje realizovat výchovně-vzdělávací cíle, učební pomůcky nejsou vždy ve výuce využity.

Materiální zajištění jazykového vyučování je příznivé (video, magnetofon, ovládací pulty se sluchátky, nástěnné jazykové přehledy a mapy, slovníky, dvojrozměrné pomůcky, videokazety apod.). Vnitřní vybavení jazykových učeben umožňuje účinnou aplikaci učebních postupů založených na názornosti, imitaci a tvořivých činnostech.

Materiálně-technické zázemí školy není využíváno širší veřejností.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek odpovídá reálnému stavu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou celkově velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Ve školním roce 2004/2005 jsou vyučovány obory Gymnázium - všeobecné, délka studia čtyři roky a délka studia osm let. Od 1. září 2004 je nově zaveden obor Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce, vyučovací jazyk český a španělský, délka studia 6 let. Všechny realizované obory jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě.

Učební plán školy zodpovídá povoleným úpravám generalizovaného plánu gymnázia. Během hospitací bylo provedeno porovnání učebních osnov s reálnou výukou dokumentovanou v třídních knihách. Dokumentace zachycuje průběh vzdělávání.

Vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou ve škole realizovány. Vhodné podmínky škola vytvořila pro tělesně postiženého žáka.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy se opírá o vnitřní normy (režim školy, organizační a pracovní řád, školní řád, řady odborných učeben) a rozvrh hodin. Ve skladbě rozvrhu hodin a rozložení výuky nebyly zjištěny nedostatky. Předložený školní řád obsahuje pravidla pro chování žáků, omlouvání absence, zacházení s majetkem školy. Povinnosti žáků jsou vyjádřeny jasně a srozumitelně, práva žáků jsou uvedena.

Plán práce výchovné poradkyně zahrnuje organizační úkoly, informační a výchovnou činnost, péči o problémové žáky. Minimální preventivní program prevence sociálně patologických

jevů je vypracován. Při řešení problémů spolupracuje výchovná poradkyně s vedením školy, třídními učiteli, rodiči nezletilých žáků. K předávání informací o studijních možnostech je využívána nástěnka na chodbě školy. Škola spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou, Úřadem práce a dalšími institucemi v regionu.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávací práce školy a je integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu.

Informační systém vůči zletilým žákům a rodičům nezletilých žáků je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, biologii a deskriptivní geometrii

Bylo hospitováno u vyučujících výše jmenovaných předmětů, kteří byli v době inspekce přítomni. Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na střední škole. Časové dotace jednotlivých předmětů jsou vhodně posíleny prostřednictvím disponibilních hodin, v posledních dvou ročnících obou studijních cyklů mohou žáci navštěvovat jednotlivé semináře (matematický, biologický atd.). Deskriptivní geometrie je zařazena jako povinný předmět v posledních dvou ročnících ve dvouhodinovém bloku.

Matematika a deskriptivní geometrie se vyučuje v kmenových třídách, které jsou vybaveny odpovídajícím žakovským nábytkem. Pro výuku biologie slouží odborná učebna.

Probírané učivo bylo v souladu s osnovami a navazovalo na získané vědomosti a dovednosti žáků. Vyučující motivovali žáky většinou v úvodu hodin, vedli je vhodným způsobem ke vzájemné komunikaci a toleranci. Ve sledovaných hodinách pracovali žáci bez napětí, převažovala příjemná a nestresující atmosféra. Klima ve třídách bylo pracovní, většina vyučujících používala zpětnou vazbu k ověření zvládnutí probíraného učiva. Ve většině hodin byli žáci v úvodu seznámeni s jednotlivými tématy vyučovacích hodin. Nejvíce času bylo v matematice věnováno procvičování aktuálně probíraného učiva v sešitech a na tabuli. Žáci řešili příklady z učebnic (sbírek) nebo jim bylo zadání jednotlivých příkladů diktováno. V hodině deskriptivní geometrie žáci samostatně pracovali pod vedením vyučující na konstrukci průsečnice dvou rovin. Hodiny biologie byly vhodně zpestřeny videoprojekcí nebo doplňovačkou živočichů a rostlin (osmisměrka apod.) či jinými didaktickými soutěžemi.

Ve většině hodin převažoval frontální způsob výuky, žáci se aktivně nepodíleli na vyučovacím procesu, spíše pasivně přijímali informace od jednotlivých vyučujících.

V několika hodinách proběhlo na začátku nebo v průběhu hodiny ústní zkoušení, jehož výsledek byl vyučujícími zdůvodněn. Sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno. Zjišťování výsledků práce v jednotlivých vyučovacích předmětech bylo dostatečně četné a rovnoměrné. Ve většině hospitovaných hodin následovalo po probraném tematickém celku ústní či písemné zkoušení.

Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně vzhledem k aktuální situaci ve třídě, schopnostem žáků, dříve získaným znalostem i dovednostem.

Tempo bylo přiměřené, výuka věcná, organizační pokyny jasné a srozumitelné. Činnost učitelů i žáků odpovídala náplni učiva. Z průběhu hodin byla zřejmá soustavnost pedagogického působení, žáci byli ukázněni.

Učitelé i žáci se během vyučování vzájemně respektovali, žáci byli vedeni ke vzájemné toleranci a rozvoji osobnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, deskriptivní geometrii a biologii měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích

Hospitace proběhly v předmětech německý, ruský a anglický jazyk celkem u pěti vyučujících. Hodiny byly dobře připraveny, probírané učivo se časově shodovalo se zpracovanými tematickými plány.

Všichni vyučující sledované výuky splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na gymnáziu, pouze vyučující ruského jazyka v oktávě má kvalifikaci pro základní školy. Tato skutečnost neměla vliv na kvalitu výuky a při hospitaci u této vyučující nebyly zjištěny nedostatky.

Ve škole jsou k dispozici velmi dobře vybavené jazykové učebny.

Jednotlivé složky výuky cizího jazyka (gramatika, reálie, konverzace) jsou zastoupeny vyváženě, je kladen důraz na správné rozvržení učiva v průběhu studia.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky cizích jazyků respektují požadavek komunikativního pojetí vzdělávání s postupným rozšiřováním rozsahu učiva a uplatňováním metod a forem práce, které vyžadují aktivní osvojování gramatického i lexikálního učiva.

Bezprostředně stanovené cíle výuky všech sledovaných jazyků byly přizpůsobeny aktuálním schopnostem třídních kolektivů i jednotlivých žáků. Všechny zhlédnuté vyučovací hodiny měly logickou strukturu. Přiměřený důraz byl kladen na názornost i práci s různými zdroji informací. Úroveň výuky hodnocených předmětů příznivě ovlivnilo promyšlené využití audiovizuální techniky. Použité metody a formy práce podporovaly u žáků rozvoj komunikativních dovedností, relaxačně působilo účinné střídání činností.

Motivační charakter mělo uplatňování mezipředmětových vztahů, aktualizace učiva a průběžné slovní hodnocení úspěšných výkonů žáků. V menší míře však bylo uplatňováno závěrečné posouzení průběhu vyučovacích hodin a prvek sebehodnocení žáků.

Účinnost spolupráce mezi žáky a rozvoj jejich komunikativních dovedností podpořilo zejména promyšlené využití efektivních metod a forem práce.

Hodnocení výsledků učení žáků je zaměřeno nejen na úroveň dosažených vědomostí, ale i na rozvoj komunikativních dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy mají v jazykové výuce velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce

V průběhu inspekce byly navštíveny hodiny českého jazyka a literatury šestiletého i čtyřletého denního studia u čtyř vyučujících.

Všichni vyučující českého jazyka splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku svého předmětu ve smyslu právní normy, což se příznivě odrazilo na kvalitě sledované výuky, zejména v oblasti odborné a věcné správnosti.

Cíle výuky byly vždy vhodně a přiměřeně stanoveny, navazovaly na předcházející učivo.

Výuka probíhala v kmenových třídách, jedna z nich byla vybavena didaktickou technikou a malou knihovnou s jazykovými příručkami. Většina vyučujících potřebovala k výuce pouze tabuli a učebnice, v jedné hodině literatury vyučující použila gramofon a přehrávač CD. V hodině českého jazyka si vyučující písemně připravila ukázky ustálených spojení pro skupinovou práci žáků. Didaktická technika i připravené materiály byly v průběhu výuky účelně využity.

Vyučovací hodiny byly vhodně didakticky členěny, sledované cíle byly splněny. Většina hodin byla postavena na řídicí roli učitele, který nejčastěji používal metodu výkladu, proto

měli žáci málo příležitostí pracovat s chybou, používat vlastní postupy řešení a různé další informační zdroje.

Žáci přistupovali k výuce aktivně, vyučující volili tempo přiměřené jejich věku, nechávali jim prostor k relaxaci. Ve všech sledovaných hodinách měli žáci příležitost uplatnit již nabyté vědomosti a zkušenosti, vyžadovány byly především při závěrečném opakování ve čtvrtém ročníku. Vyučující hodnotili výkony žáků slovně, zkoušení bylo realizováno písemnou formou.

V hospitovaných třídách byla akceptována dohodnutá pravidla komunikace, žáci měli dost prostoru k vyjádření svých názorů, respektovali autoritu vyučujících. Atmosféra byla pracovní a přátelská, pokyny vyučujících srozumitelné, reakce studentů přiměřené.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech základy společenských věd, občanská výchova a dějepis

Učiteli stanovené výukové cíle zohledňovaly aktuální situaci ve třídě a schopnosti žáků. Vyučovací hodiny byly promyšleně připraveny. Byla zajištěna návaznost na dříve probrané učivo, ve většině hodin bylo učivo vhodně konkretizováno.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících ve sledovaných hodinách odpovídala požadavkům právního předpisu, měla pozitivní vliv na věcnou a odbornou správnost učiva. Účelně byly voleny metody a formy výuky v základech společenských věd a občanské výchově, v dějepise učitelé aplikovali pouze frontální metodu výuky.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách běžné estetické úrovně. Třídy byly vybaveny starším žakovským nábytkem, který v plné míře nezohledňoval různou výšku žáků. Učebnice jsou žákům doporučovány, pomůcky a didaktická technika při vyučování využity nebyly.

Vyučovací čas byl ve všech vyučovacích jednotkách účelně naplánován a využit. V hodinách základů společenských věd a občanské výchovy vedli učitelé aktivní dialog se žáky, v hodině občanské výchovy žáci pracovali ve dvojicích, určitý čas byl věnován samostatné práci žáků. Výuka dějepisu spočívala ve výkladu nového učiva učiteli a zápisu poznámek do sešitů žáky.

Tempo výuky volili učitelé s ohledem na konkrétní složení třídy a náročnost probíraného učiva. Ve všech sledovaných hodinách převažovala metoda výkladu, doplněná rozhovorem se žáky a použitím vhodných příkladů k porozumění učivu. Individuální přístup k žákům zaznamenaný nebyl.

Žáci projevovali o výuku přiměřený zájem. Zejména v základech společenských věd a občanské výchově bylo učivo učiteli i žáky vhodně aktualizováno vlastními zkušenostmi, poznatky z jiných vyučovacích předmětů a současného dění ve světě. Motivace učitelů odpovídala věku žáků i složení tříd.

Klima třídy bylo klidné, pracovní. Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky i žáky navzájem byla akceptována. Učitelé vytvořili prostor pro vyjádření vlastních názorů žáků, argumentaci, diskusi. V hospitovaných hodinách byla patrná snaha o rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Ve většině hodin učitelé vhodným způsobem hodnotili žáky, ocenili jejich pokrok v učení. Klasifikace byla zdůvodněná, motivující. Občas bylo použito sebehodnocení žáků. Zkušební i opakovací otázky byly zaměřeny na pochopení širších souvislostí.

Průběh a výsledky vzdělávání v základech společenských věd, v občanské výchově a dějepise měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nevyužívá srovnávací ani jiné zkušební testy. Výsledky vzdělávání zjišťují jednotliví učitelé ve svých předmětech.

Statutární zástupkyně sleduje výsledky vzdělávání na základě klasifikace, sledováno je rovněž umístění absolventů při přijímání na vysoké školy.

Analýza výsledků vzdělávání není prováděna.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hodnocených předmětech mají celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Od 1. září 2004 je ve škole nově vyučován obor Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce, vyučovací jazyk český a španělský, délka studia 6 let.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 477/2003-21 s účinností od 1. září 2004
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Gymnázium, Ostrava-Slezská Ostrava, Hladnovská 35 z 29. června 2001, čj. ZL/016/2001
3. Sdělení vedoucího odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje z 29. 1. 2004 čj. ŠMS/15908/04/Ku
4. Jmenování do funkce zástupce ředitele z 1. 3. 2004, pracovník os. čísla 41754
5. Jmenování pracovníka os. čísla 35170 zástupcem statutárního orgánu z 30. 1. 1998
6. Upravené učební plány a učební osnovy vyučovaných oborů
7. Výkaz o gymnáziu Škol (MŠMT) V 7-01 ze dne 30. 9. 2004
8. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004* vydaná dne 15. září 2004
9. *Organizace školního roku 2004/2005* z 1. září 2004
10. *Režim školy* z 1. září 2004
11. *Školní řád* z 1. září 2004, včetně *Plánu kontrolní činnosti*
12. *Organizační schéma od 1. září 2003*
13. *Organizační a pracovní řád – dodatek k Režimu školy* z 1. září 2004
14. Vybraná povinná dokumentace střední školy školního roku 2003/2004 a 2004/2005: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy, rozvrh hodin, záznamy z jednání pedagogické rady, protokoly o komisionálních zkouškách
15. *Plán práce výchovné poradkyně* ve šk. r. 2004/2005
16. *Minimální preventivní program* ze srpna 2004
17. *Vnitřní platový předpis č. 1/2004 platný od 1. září 2004*
18. *Vnitřní platový předpis č. 2/2004 platný od 1. září 2004*
19. *Řády odborných učeben* z 1. 9. 2004

20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků osobních čísel 1301, 1427, 35170, 2704, 29169, 31272, 31735, 33700, 41754, 40201, 45920, 52437, 58890, 64390, 14936, 63804, 65716, 76270, 82712, 84152, 85707, 85693, 91118, 94123

ZÁVĚR

Školu řídí od 1. února 2004 do doby jmenování ředitele statutární zástupce. Systém a metody řízení školy i pedagogických pracovníků jsou tedy provizorní. Nedostatečná kontrolní činnost ve školním roce 2003/2004 neodhalila nesplnění učebních osnov dějepisu v kvartě.

Prostorové podmínky odpovídají potřebám výchovně-vzdělávací činnosti školy i počtu žáků. Většina učeben je vybavena audiovizuální technikou. Vhodné je materiální zajištění pro jazykové vyučování.

Kvalita výuky je velmi dobrá, v některých předmětech převažuje frontální způsob výuky a nejsou využívány učební pomůcky.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Magda Trávníčková
Členové týmu	Ing. Milena Bilíková
	Mgr. Jana Vráblíková
	Karel Richter

V Novém Jičíně dne 29. října 2004

Datum a podpis statutární zástupkyně školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22.11.2004

Ředitel(ka) školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Jarmila Austová, statutární zástupce organizace

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Štefánikova 9, 741 00 Nový Jičín . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2004-12-08	n41481/04-5151
Moravskoslezský kraj, PhDr. Jaroslava Wenigerová, náměstkyně hejtmana, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2004-12-08	n41482/04-5151

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.